

EXPEDICE NA K2

úspěšná mise zakončená korunovací

Daniel Polman
členové
expedice K2

Sobota 26. července 2014 se nesmazatelně zapsala do historie českého horolezectví. Rodák z Nového Města na Moravě Radek Jaroš se stal členem elitní skupiny horolezců, kteří zdolali tzv. „Korunu Himálaje“ bez použití umělého kyslíku. Dokončil tak svou dvacet let dlouhou pouť vedoucí přes vrcholy všech čtrnácti osmitisícovek a stal se teprve patnáctým člověkem na světě, kterému se to podařilo. Na cestě k jeho „finálovému“ vrcholu K2 (8611 m) ho doprovodili Petr Mašek, který se otočil v 8200 m, a Honza Trávníček – ten dosáhl nejvyššího bodu 8611 m a stal se po Josefu Rakoncajovi, Liborovi Uherovi, Pavlu Bémovi a Radku Jarošovi pátým Čechem, který měl tu čest stanout na vrcholu „hory hor“. Dalšími členy expedice byl Martin Havlena – kuchař, bavič, motivátor a spoleztec v jedné osobě a Lucie Výborná – zpravodajka expedice, která pilně střádala informace a díky moderní technice je zdárně pouštěla do světa. V následujícím rozsáhlém rozhovoru jsme dali větší prostor trojici horolezců, ale na šest základních otázek nám odpověděli všichni členové expedice.

Lucie Výborná

1/ Největší překvapení?

Praskání ledovce. Laviny nevadily, ale to praskání přímo pod hlavou v noci byl masakr, jaký se v Alpách fakt neslyší. První dny nepomohli AC/DC ani Beethoven.

2/ Největší euforie?

Když jsem při cestě z BC do Askole dostala křeče do třísel. Na 120 km dlouhý pochod dolů po ledovci jsme si vymezili tři dny. Druhý den po 45. kilometru při soumraku to přišlo. Radek do mě nacpal půlku své lékárny a za hodinu, už za tmy, jsem měla neskutečné stavy euforie při svícení si čelovkou do kráterů a ledovcových trhlin.

3/ Největší adrenalin?

Boj s B-ganem, tedy satelitním zařízením. Chtěla jsem vysílat reportáže denně a dát to dohromady – elektřinu, signál a odeslání – to byl denní adrenalin. Ale bez tří dnů se povedlo.

8611 metrů vysoká výzva K2

4/ Nejhumornější moment?

Pohled na Martina Havlena při natáčení našeho průvodce po BC. Ze sprchovacího stanu vylezl nahý jen v helmě a s mačkami visícími v rozkroku. Tento eskamotérský kousek zůstane ještě dlouho nepřekonán.

5/ Co už nikdy více?

Nic. Do všeho bych šla znovu tak, jak to bylo.

6/ Jak máš nyní horu K2 uloženou v mysli?

Jako součást jednoho z nejlepších příběhů, co se mi za 24 let v rádiu povedlo vyprávět. Jako místo, kde je mezi krásou a hrůzou, životem a smrtí, radostí a neštěstím jen velmi tenká, stěží po-

střehnutelná hranice. A jako místo, které mi změnilo život a vytříbilo myšlenky.

Martin Havlena

1/ Největší překvapení?

Jednoznačně ideální počasí. To je alfa a omega každého výstupu. Při fyzických, technických a mentálních dispozicích Radka a Trávy byla otázka počasí rozhodující. Takovéto optimální podmínky nebyly na K2 mnoho let.

2/ Největší euforie?

Fakt, že kluci vylezli na vrchol a šťastně se všichni vrátili zpět. Stále to je fantastický pocit, cítím velkou úctu k tomu, co dokázali.

3/ Největší adrenalin?

Nejsem v pravdě příznivec adrenalinu. Jsem rád na sportovní výkon plně připraven a nemusím k zážitkům přidávat pocit nejistoty, překvapení či obavy.

4/ Nejhumornější moment?

Srandy byla hromada. Všichni jsme nastavení na podobný typ humoru, takže jsme se bavili po celou dobu. Každý si mohl dělat legraci z toho druhého a tak jsme toho bohatě využívali.

5/ Co už nikdy více?

Nemám žádný zážitek či negativní zkušenost, která by mi vadila. Žádné „nikdy více“ jsem si zpět nepřivezl.

6/ Jak máš nyní horu K2 uloženou v mysli?

K2 je hora hor. Těžko dobytelná a krásná ženská, která se otevírá jen občas, aby k sobě pustila jen ty vyvolené. Přicházel jsem k ní, lezl zde a odcházel od ní s pocitem pokory a vděčnosti.

Petr „Miska“ Mašek

Miska při výstupu do C2

1/ Největší překvapení?

Letos K2 mile překvapila s týdnem pěkného počasí, které já, jak se ukázalo, bych potřeboval o něco déle. Negativní zkušenost byl nástup komerčního pojetí výstupů i na K2. A v neposlední řadě byl až překvapivě bezproblémový průběh expedice, kdy spolu potřebovali vyjít lezci, reportérka a filmaři.

2/ Největší euforie?

Setkání po vrcholovém úspěchu všech ve zdraví v základním táboře.

3/ Největší adrenalin?

Sestup s Trávou po postavení C2 a C3 ve vichřici, kdy foukalo víc jak 120 kiláků za hodinu. Poprvé v životě jsem si dokázal jasně představit, jak někoho ubíčuje ledový vítr.

4/ Nejhumornější moment?

Natáčení bonusového dílu Xtrému.

5/ Co už nikdy více?

Nikdy už bez výškových palčáků přes 7000 m.

6/ Jak máš nyní horu K2 uloženou v mysli?

Je to klenot v přírodní pokladnici velehor.

Misko, letos panovaly na K2 perfektní podmínky. Přesto ti vrchol nebyl dopřán. Tvoje obrátka v 8300 metrech byla pravděpodobně rozsudkem mezi životem a smrtí. Co se člověku v takové chvíli honí hlavou?

Ono v té výšce je zprvu těžké si uvědomit a přiznat pravdu. Já se tedy přiznám, že v takových chvílích myslím na sebe. Myslím si, že v posledních chvílích života to bude jiné, ale tady jsem s tou poslední chvílí ještě nepočítal. Nejprve se dobře postarej sám o sebe a pak pomáhej a myslí na druhé.

Sestup do C4 asi nebyl vůbec jednoduchý – šel jsi asi sám...

Myslím, že ty zkušenosti na to mám a hlavně díky dobrému počasí a času, co jsem měl, to šlo dobře. Ono jak se začne ubírat nadmořská výška, jde vše lépe.

Jak rychle ses v C4 oklepal?

Tak nejprve tekutiny a potom zhruba v hodinových intervalech dohánět spánkový dluh. Ono ve výšce 7800 m ani ten nejspravedlivější nespí klidným spánkem.

Každopádně pro kluky bylo asi fajn, že tě při sestupu v C4 měli. Asi ses o ně trochu postaral...

Právě v těch spánkových intervalech jsem navařoval a řešil pití pro kluky a jejich zavodnění po návratu.

Misko, jak jsi přišel k omrzlinám a jak se hojí?

Přehlédl jsem ve starší zprávě o počasí tu sílu větru, která se měla pohybovat a taky pohybovala mezi 120 až 150 km/h, a vyrazil jen s „gore“ dvouvrstvými prstáky až do C3 v 7300 m. Abychom se lé-

pe aklimatizovali, zůstali jsme tam dvě noci, aby se dal příště už zkusit vrchol. Nejvíce na mé necitlivé poslední články prstů pomohlo saunování při tří denním lázeňském pobytu po návratu. Normální stav se vrátil po měsíci od návratu, když jsem své prsty rozhýbal skalním lezením na vápencových útesech Hvaru v Chorvatsku ve Svaté Neděli.

Pro tebe to byla už čtvrtá expedice na K2. Myslíš, že i poslední?

Ano, jak říkáš – už čtvrtá, ale ctím staré moudro „Nikdy neříkej nikdy“.

Jak se hora během těch let, co jsi ji průběžně navštěvoval, změnila?

V tom to právě je, že do Abruzziho piliře s klienty komerčních expedic už nechci. Ale obávám se, že aby se postavil dost silný tým pro jinou cestu, zatím není úplně reálné. Takže hora se nezměnila. Ta stojí, jak stála. Jenom lidé se o ni ucházejí jiným způsobem.

Odmala jsi vyrůstal na písku, patříš tedy do skupiny takových těch tradičních horolezců, kteří to z věží v Českém ráji dotáhli na vrcholy osmitisícovek. Plánuješ v budoucnu svou sbírku osmitisícovek ještě rozšířit?

Tedy to asi vyzní trochu úsměvně. My totiž s Trávou chceme příští podzim doprovázet pár dobrých známých na Cho Oju. Ta je známá tím, že svou normálkou klade nejmenší odpor. Já plním svůj letitý slib a Tráva se ke mně přidal. Ale bude to jako vždy, bez nosičů a bez umělého kyslíku. Poté přijde můj hlavní plán, a tím by měla být nová cesta na Dhaulaghiri.

Honza „Tráva“ Trávníček

1/ Největší překvapení?

Jak je to vysoký a krásný kopec.

2/ Největší euforie?

Křenová omáčka od Martina zalitá pleňským pivem.

3/ Největší adrenalin?

Tady končí sranda – chtěl jsem napsat, když jsme řešili, jestli se nám podaří dovařit domácí noky, ale... Sestup z kopce při aklimatizaci, když jsme dva dny slaňovali ve vířivce a bouřce. To jsou okamžiky, které ti mění život.

4/ Nejhumornější moment?

Byla jich spousta. Ta expedice prostě fungovala, jak měla... Sranda sama ze sebe i sranda z druhých, kteří to přijímají a oplácí stejnou mincí, je prostě to, co ti umožní jít s čistou hlavou směrem vzhůru.

5/ Co už nikdy více?

Smrt mých kamarádů nejen v horách. A pokud to trochu zlehčíme, tak nikdy více cesta po zemi po Karakoram Highway do Skardu. I když vím, že mne to stejně asi čeká.

6/ Jak máš nyní horu K2 uloženou v mysli?

Jako splnění neuvěřitelného snu, který mne sice stál spoustu zármutku v osobním životě, ale po lezecké stránce mě naplnil.

Trávo, tvoje bilance na osmitisícovkách je nevídaná. Čtyři expedice, čtyři vrcholy. Jsi Spiderman nebo kličkař?

Jsem obrovský kličkař. Doufám, že mi to štěstí ještě chvíli vydrží – no a pokud ne, tak se taky houby stane, když to člověk přežije ve zdraví. Spiderman má přeci dlouhý ruce, nohy... Já jsme pravý opak – malý zakrslík.

Každopádně dvě osmitisícovky z těch čtyřech jsou obávaná monstra – K2 a Annapurna. Jak jsi ty čtyři „boje o vrchol“ vnímal. Který z nich byl nejpěknější?

Monstra? Vždyť jsou to nádherné kopce. Obzvláště K2 je z ledovce Concordia krásná. Je to paní hora. Nejpeknější... Každý z těch kopců měl své v uvozovkách nedostatky. Annapurna nás drtila se svým každodenním přísunem nového sněhu, pádem lavin a séraků, velkou zimou... Objektivně to

Tráva při složitém sestupu

je nebezpečný kopec. K2 je vysoký kopec, technicky náročnější.

Kdybys tedy měl srovnat ty čtyři – jak říkáš „kopečky“ z hlediska technické obtížnosti?

Každý z těch výstupů byl jiný. Gasherbrum I byla moje první osma. Člověk nevěděl, co s ním udělá výška. A děsně mne nebavil sestup, tak jsem upadl asi v 7800 m a urychlil ho asi o 300 metrů. Sice jsem se pak ještě vracel pro cepín, takže to žádná velká výhra nebyla, ale jsem tady a mohu odpovídat na tvé otázky. Takže nakonec gut. Manaslu byla asi o něco technicky méně náročná, ale nepodceňoval bych ji. Annapurna je kapitola sama pro sebe. Vcelku náročné lezení v ledových svazích, obrovské objektivní nebezpečí, velká zima. K2 – o ní již toho bylo napsáno tolik, že snad nemá cenu se opakovat. Vysoký kopeček s obtížným lezením po skále ve velké výšce a s těžkým báglem. Hodně nám zde pomohly fixy, hlavně při sestupech.

Na K2 jsi s sebou měl i speciální výživu od elitního bika a specialisty na výživu Ivana Rybaříka. Jak se osvědčila?

Mně skvěle. Konečně jsem se po těch 20 letech, co nejím maso, to naučil i dobře a kvalitně nahrazovat. Ivánku, díky! A sláva umírněné makrobiotice (říká ten, co zrovna snídá feferonkový salát).

K2 byla další prověrkou síly i vytrvalosti. Osvědčil se tvůj trénink? Mohl bys ho čtenářům krátce popsat?

Osvědčil. Jediný, co jsem trochu podcenil, byly lýtky. A to já je mám velký, ale asi nebyly dostatečně silné. Bole-

Výskyt trávy na vrcholu K2 dokázán!

ly mne při tom strmém výstupu hrozně, stejně jako úpony na patách. Takže mi Radek dával rady, co s tím do budoucna. Jinak nohy šlapaly bezvadně. Trénink je dlouhodobá celoživotní příprava, hlavně vytrvalostní. Vlastně dělám všechno a nic pořádně – prostě průměr. Jenže to je super, protože dělám věci, co mne baví, a ještě při nich trénuji. Takže stručně budu jmenovat: hlavně kolo a běhání, běhání do schodů, posilovna, inline, běžky, parádní jsou skialpy a i trocha toho lezení a plavání.

A co tvoje pověstná fajfka – zabíjel sis na K2?

Já na to nějak neměl čas. Jsme byli hrozně rychlí. Kouřil jsem párkrát na cestě a v BC, ale nahoře na to nebyl vůbec prostor, nálada a ani čas. Ani mne nenapadlo K2 nijak podceňovat. Jo a taky jsme všichni měli tzv. výškový chraptavý kašel a do toho ještě hultit... No, nejsem magor. Dám si rád fajfčíku pěkně v klidu a pohodě.

Annapurna, K2... Logicky mi pak dál vychází Mt. Everest bez použití umělého kyslíku... V 8611 metrech jsi rozhodně nevyhledal jako mrtvola, takže do 8858 metrů by to mohlo dát, ne? To asi mohlo. Otázka je, jestli chce. Sám zatím nevím.

Díky Radkovi Jarošovi dnes víc než půlka Čechů ví, že osmitisícovek je čtrnáct. Je tedy snadné si spočítat, že tobě k případné Koruně Himálaje chybí deset vrcholů. Uvidíme tě na nich?

Na nějakém doufám, že ještě ano. Když bude štěstíčko v horách stát stále při mně.

Zdá se, že tvůj parťák ze dvou posledních expedic – Radek Jaroš teď bude osmitisícovky pozorovat spíše zpovzdálí. Máš v plánu se nyní obklopit nějakými novými horolezci, případně převzít na sebe roli „lídra expedice“.

Ježíši – lídr expedice? Copak to je? Vůbec. Na expedice odjíždíme jako si rovní. To, že někdo má větší zkušenosti, nic neznamená. Druhý umí zase třeba anglicky, vařit, hrát šachy, pilotovat vrtulník, ukecat cenu u nosičů. Prostě jsme a vždy budeme s lidmi, se kterými někam pojedeme, tým kamarádů. Bez toho to nejde a já si nehodlám kazit „dovolenou“ s někým, s kým si nebudu rozumět. Už zaznělo několikrát, že třeba Annapurnu bychom s Radkem jeden bez druhého nevyšlezi a hodně důležité bylo, že jsme si sedli lid-

EXPEDICE K2 2014 HONZA „TRÁVA“ TRÁVNÍČEK

sky. A Radek? Však ono mu to bude chybět. Já doufám, že se ještě někde na expedici potkáme.

Radek Jaroš

1/ Největší překvapení?

Všechno klapalo tak jako nikdy. Hlavně jsme si všichni sedli. Báł jsem se trojice filmařů, kteří natáčeli film o mně. Nakonec i Lucka byla otazník. Dá se říct, že každý dělal to, co měl. Martin Havlena v kuchyni přímo kouznil. Všeobecná pohoda je základem k úspěchu.

2/ Největší euforie?

Samozřejmě návrat z vrcholu do základního tábora. Ale ne ten můj. Když se vrátili kluci druhý den, bylo jasné, že je všechno za náma a bez průšvihů.

3/ Největší adrenalin?

Čekání na Trávu a Misku po aklimatizačním výstupu a pobytu ve třetím výškovém táboře. Když mě při sestupu posílali, ať jdu napřed, netušil jsem, že dojdou až den po mně. A ty podmínky... Sestup ve víchru a vánici byl nebezpečný. Možná kdybychom neměli vysílačky, byl by klid. Dřív jsme je nepoužívali a dnes, pokud najednou nefunguje spojení, je drama...

4/ Nejhumornější moment?

Bavili nás filmaři, když se mezi sebou hádali. Fakt dobrý! Je to takový situační humor, člověk musí být u toho a vědět souvislosti. Například když jeden z nich řekl, že si ve Skardu musí koupit slipy. Myslel jsem, že je zapomenut. Ale ono z něj vylezlo, že jich má jenom sedm a dvoje funkční.

Ve stanu v C2

5/ Co už nikdy více?

Karakoram highway a ledovec Baltoro.

6/ Jak máš nyní horu K2 uloženou v mysli?

Tak, jak tam stojí – hrdou, krásnou a nepřístupnou.

Radku, letos se ti podařilo dokončit vysněný projekt, k čemuž ti jménem celé redakce velmi gratuluju. Jak dlouho jsi vlastně Korunou Himálaje žil, než se ti ji podařilo dokončit?

To je složitá otázka... Od první expedice na Everest v roce 1994 uplynulo už dvacet let. Na svou první osmitisícovku, shodou okolností právě Everest, jsem vystoupil před šestnácti lety. První myšlenka, že se je pokusím vylézt všechny, padla v roce 2005 po Nanga Parbatu. To byla ale jenom šestá osma. Že je chci dolézt všechny a je to reálný cíl, bylo jasné po Manaslu v roce 2009. To jsem lezl poprvé sólo a byla to moje devátá osma.

Považuješ dosažení Koruny Himálaje za vrchol své celé horolezecké kariéry?

Určitě ano, pokud se nad tím musím takhle zamýšlet. Spousta lidí mě zná jenom přes Himálaje. Já jsem ale prošel vším – od skalek, přes letní a zimní Tatry, Ťan Šan, Pamír, Andy. Lezl jsem různými styly. Nikde jsem nebyl hvězda světového formátu, ale lezl jsem slušně i tam. Mám doma fotku, kde jsme na stupních

vítězů ze skalního lezení společně s Jindrou Hudečkem a Liborem Hrozou. Ale pokud něco na světě zatím dokázalo jenom patnáct lidí, asi to není špatný výsledek.

Osmitisícových vrcholů je celkem čtrnáct, kolik to ale bylo celkem expedic? Zaleží, jak je budu počítat. Lezl jsem i na šesti- a sedmitisícovky. Sedm osmitisícovek jsem vylezl během jedné expedice. Dhaulagiri a Makalu, Gasherbrum I, Gasherbrum II, Everest a Kanchenjunga jsem vylezl při druhé expedici. K2 až na pátý pokus.

Sympatickým faktem všech expedic, které jsi vedl, je nulová úmrtnost. Žádný z tvých spolupolezců nezemřel a vždy jste se vrátili kompleť domů. Možná právě to by se dalo považovat za největší vítězství. Určitě v tom byla i trocha štěstí, ale tomu se musí jít naproti...

No, je pravda, že pokud bychom se na to koukali z hlediska statistiky, neměl jsem přežít hlavně já. Znáám hodně těch, kteří už měli na svém kontě slušné číslo a nedostali se k vytoužené čtrnáctce a pak ani domů. Letos mě na jednom místě kluci upozornili, že je tam pomník Čičana, který jel na poslední osmu, tuším, že to byl Gasherbrum II, a zhynul v sesuvu cestou do základního tábora. To je smůla. Nám s Miskou se v roce 2005 málem stalo taky. Ne-

vím, jestli můj strážný anděl nebo intuice mi řekla, ať se podívám nahoru. Možná ta intuice, ale rozhodně rozum a zkušenosti mají na svědomí, že jsem tady a se mnou všichni parťáci. Párkrát jsme ale měli taky na mále. Asi mě má někdo hodně rád. Ten můj anděl strážný mě tak držel za pazoury, abych neodjel na expedici K2 v roce 2003, až mu v rukách zůstalo pár prstů.

Na poslední osmitisícovku jsi vyrazil s vlivnými sponzory za zády. Cítil jsi větší zodpovědnost a „předstartovní nervozitu“ než před jinými expedicemi, kdy jsi sponzorských peněz získal mnohem méně? Jak ses s tím vypořádal?

Přiznám se, že tohle jsem vůbec neřešil. Ne, že bych kašlal na sponzory. Naopak, nesmírně si jich vážím, ať už mně dali sta tisíce, nebo jenom med na cestu. Ale naštěstí jsem nikdy neřešil při expedici, kdy se nepovedl vršek, že jsem nesplnil nějaké závazky. Všichni věděli, že nehraju fotbal nebo šachy. Spousta lidí mělo strach, že chci vylézt na K2 za každou cenu a budu pod tlakem. S nikým jsem nesoutěžil, nepotřeboval jsem

Stanový smeták C2

se srovnávat. Je to krásné být ten jeden z mála. Ale jak jsem už napsal do knihy Hory má panenko – pokud nejde o život, jde o ho...

K2 je velmi obávaná hora, pro mnohota nejtěžší etapa v cestě za Korunou Himálaje. Kdyby ses měl nyní ohlédnout

ty, které etapy z těch celkem čtrnácti pro tebe byly ty nejtěžší?

Těžko říct. Pravda, občas nechápu, kde jsme brali tu drzost. Na Kangchenjunga jsme vyrazili v 2002 jenom ve třech a vůbec jsme neřešili, že jde o obrovskou horu, na které jsme rok a půl před tím neuspěli v osmi lidech. A bylo nám to jedno,

**SPOLEČNÝMI
SILAMI
NA VRCHOL**

**Honza "Tráva" Trávníček
Carinthia's athlete**

2012 - Annapurna (8091 m.n.m.)
2011 - Manaslu (8163 m.n.m.)
2009 - Gasherbrum I (8068 m.n.m.)

CARINTHIA®
WWW.CARINTHIASHOP.COM

Skvělá parta byla základem pro týmový úspěch na K2 (v pozadí)

šli jsme do toho. Stejně tak bych už asi nedal alpským stylem Shisha Pangmu. Bylo to lezení v ledu na předních hrotech a na zbraních několik dnů. S Miskou jsme navíc nahoře pod vrcholem udělali těžkou variantu a na zbraních vylezli až na vrchol osmitisícovky. Už tenkrát jsme z toho byli na větví. Nanga Parbat jen ve dvou lidech opět s Miskou byl počín, kterého si taky cením. Asi to jako úspěch vnímají i jiní, protože za stejnou věc byl za pět let po nás udělen výstup roku. Jeť sám na expedici na Manaslu bylo těžké rozhodnutí. Rok před tím jsem ještě tvrdil, že sólo nikdy nepolezu. A na Annapurně jsme se taky pěkně kousli. Ve stejnou dobu se kluci naproti na Dhaulagiri probíjeli z CII dolů do základního tábora a my šli v bouřkách nahoru. Termín, kdy bude vrcholové počasí, byl jasný a neměnný.

Spolezenci tě obdivují pro rychlost, kterou s rostoucí nadmořskou výškou neztrácíš. Před expedicí jsi oslavil padesátku. Zdá se, že s věkem zraješ jako víno...

No, co na to říct... Před patnácti lety bych tomu nevěřil. Je to samozřejmě určitý dar. Ten ale musí být podporován vůlí, dřinou a zodpovědností. Je pravda, že v Himálaji mě ještě nikdo neztavil. Letos jsem lezl tak rychle, že jsem se pohyboval ve skupině Šerpů. Jeden si mě pamatoval, jak jsme společně se Zdeňkem Hrubým přiletěli na Makalu a za pár dnů jsem se vracel s vrcholem. Několikrát jsme se na štandech spolu balili a potom se ptal, kolik mi je. Spadla mu čelist a odpověděl, že jemu je 26.

Je jasné, že teď opouštím to svoje hřiště a bude ze mě jenom průměr anebo ani to ne. U nás je spousta vynikajících lezců. Ale lezení je hlavně radost a přiznám se, že jsem rád, že se teď můžu realizovat i jinde. Moc se na to těším!

Nikdo z Čechů za poslední dvě desítky let nelezl tolikrát na osmitisícovku jako ty. Jak se za tyto roky změnilo pojetí expedic do velkých hor?

Pořád se to mění. Před mým prvním příchodem do Himálaje od nás mohl jet jenom někdo. Navíc se lezlo většinou jiným stylem. Ve velkých expedicích. Ale je pravda, že to, co naši vylezli v osmdesátých letech, bylo úžasný. Teď se leze v malých týmech. My jsme byli takový přechod, a co bude teď, se uvidí. Mně se to hodnotí špatně a ani to asi hodnotit nechci.

Radek s Trávou na vrcholu

A ještě zpět ke K2. Cestu do C4 jsi znal z minulých pokusů už nazpaměť. Jak obtížný ti přišel úsek na vrchol, který jsi šel poprvé?

No, je sranda, že mám na K2 teď vylezené vlastně dvě cesty. Naše vylezená cesta v roce 2001 končila v C4 na rameni K2 tak jako letos Abruzziho pilíř. Dál je cesta společná. Pokaždé, co jsme tady lezli, nás dolů srazilo počasí. V roce 2003 jsme byli s Miskou nad 7000 m celkem devětkrát, což se mně dnes zdá naprosto šílený. A to jsme ještě třikrát byli nad 7500 m na Broad Peak včetně vrcholu! Počasí letos vyšlo fantasticky. Bez něj bychom si ani neprdlí. Stejně tak aklimatizace v Peru před K2 byla nespornou výhodou. Dalším plusem bylo, že Bottleneck byl letos našťastí taky ve stavu, který nebudil hrůzu. Respekt ano, ale nebyl smrtící. A nebudu zapírat, že nám pomohl i fakt, že k vrcholu směřovalo v rámci výročí šedesátí let od prvo-výstupu hodně lidí. Nad Bottleneckem už terén není tak těžký. Vždy záleží na sněhových podmínkách a ty letos byly optimální.

Každého zajímají pocity na vrcholu. V případě této hory dvojnásob – protože jsi stanul na vrcholu po čtyřech neproměněných pokusech a navíc dokončil Korunu Himálaje...

Tady asi většinu lidí zklam. Nic. Ne že bych neměl radost, ale nejprve jsem ji neměl s kým sdílet, potom jsem byl taky strašně vyčerpaný, ale hlavně tam nahoře nejsi v cíli. A protože to vím, tak se podle toho chovám. Je to jeden z důvodů, že žiju. Radost je až dole a trvá pořád...

Kdy sis naplno uvědomil, že jsi to prostě dal a je konečně hotovo?

Dole. A v okamžiku, kdy dorazili v pořádku i Miska s Trávou.

Jak jsi vnímal podporu fanoušků? Přílet expedice připomínal spíše návrat nějakého fotbalového týmu, což je v horolezectví nevídané.

Bylo to neskutečné. Takové horolezectvé Nagano. Tušil jsem, že na mě poprvé nebude čekat jenom přítelkyně, ale tohle jsem nečekal. Navíc jsme měli víc jak o dvě hodiny zpožděný přílet. Stejně tak doma v Novém Městě bylo v neděli plné náměstí. Cítil jsem, že ti lidé mi to skutečně přejí. Jsem všem fanouškům neskutečně vděčný a děkuji jim.

Tvoje popularita nebyla vůbec malá už před expedicí na K2. Po ní ale výrazně vzrostla. V žargonu lifestyleových médií jsi celebrita. Jak se ti s tím žije?

Příjemně, ale myslím a doufám, že mě to neskolí. Navíc jsem si vědom, že mě před tím neproslavilo třináct vylezených osmitisícovek, ale omrzliny a následné amputace prstů. A jsem rád, že alespoň tak pomůžu lezení a horolezectví. Zatím se o nás vědělo především, když se stala nějaká tragédie. Toto je pozitivní příběh a byl o něj zájem.

Gratulovalo ti asi hodně lidí. Dokázal bys jmenovat někoho, kdo tě nejvíce překvapil, případně od koho si gratulace nejvíce vážíš?

Byl jsem na festivalu v Teplicích a v Ádru v hospodě jsem potkal pár pískařů. Sta-

Radek s vrcholovou vlajkou, kterou mu na tiskové konferenci Alpy Extrem Teamu podepsali Lucka Hrozová, Adam Ondra, Markéta Janošová a Eliška Adamovská

rá škola, krásný těžký výstupy, roky lezení, vlastně celý život... Od těch si toho vážím. Ale překvapí mě, když jede auto, zabliká a z okna se vysune ruka s palcem nahoru. Nebo na přechodu borec hodí okem a řekne „gratuluju“. Těší mě to od každého.

Můžeme se těšit na novou knihu?

Určitě, ale letos ji nestíhám, mám spoustu jiné práce a vyhodnotil jsem to, že než aby za nic nestála, je lepší počkat na další rok. V roce 2015 má jít také do kin film Cesta vzhůru. Dokument o mně. No, to jsem tedy zvědav...

A na závěr ještě pár postřehů z tiskové konference po přeletu:

Lucie Výborná k nechtěnému návratu po Karakoram Higway: „Letadlo bohužel neletělo. Takže místo 50 minut letu jsme 30 hodin trpěli v autě pohybujícím se průměrnou rychlostí 25-30 km za hodinu. To už je lepší jít 120 km pěšky.“

Martin Havlena: „Neměl jsem žádně osobní ambice, byl jsem mimo jiné po operaci kolene. Moje poslání tedy bylo jinde. Rozhodnutí jít do stěny bylo dobře načasované. Proběhlo, když kluci šli druhou vynášku, což byl i vrcholový útok. Vyrazili jsme s Luckou a musím ji moc pochválit. Užili jsme si to i se dvěma malými lavinkami a padajícími kamením – tedy se vším, co k tomu patří. Dostali jsme se zhruba do 6000 m. Velký pro-

BLOCVENT PRO

Gütermann

YKK

NEW PRODUCT

www.highpoint.cz

RADAK JAROS

KOEKCE RADAK JAROS

RADICAL

JACKET

Radak Jaros

MADE IN CZECH REPUBLIC

blém byl v tom, že na K2 bylo tolik lidí, že v C1 nešlo postavit stan. Včas jsme se vrátili. Jsem moc rád, že jsem mohl být u této expedice, hlavně že jsme se všichni v pořádku vrátili zpět a navíc po boku nového krále. To je skvělé.“

Radek Jaroš k vyhříváním vrcholovým botám: „Pro mě to byl ostrý start a ostrý test po doléčení omrzlin z Annapurny. Teď vím, že nejsem nějak limitován, což je fajn. Nohy fungovaly skvěle. Měl jsem dva systémy vyhřívání namontované od Honzy Čermáka. Jeden byl v podrážce a napájený čtyřmi bateriemi, které jsem měl kolem pasu. V Peru jsem vyzkoušel jednodušší systém zavedený do ponožky – vydržel na jednu baterku umístěnou u kolena dva dny. A ten jsem použil. Potom jsem měl dokonce opačný problém než ostatní lezci, kteří kopali zmrzlýma nohama do sněhu, aby je zahřáli. Na levé noze se mi to přeplo z prvního na třetí stupeň intenzity a hřálo to tak, že jsem kopal taky, ale z opačného důvodu.“

Lucie Výborná k napínavému finále expedice: „Rádiový klid nastal při sestupu. Takže poslední zprávu, kterou jsme měli, byla, že Tráva vystoupil na vrchol a taky sestupuje a že se zhoršuje počasí. Potom se ozvali až druhý den ráno, takže jsme dole s Martinem strávili bezesnou noc.“

Radek Jaroš k předpovědi počasí: „Předpověď počasí jsme měli zajištěnou perfektně. Řešili jsme ji s celkem třemi lidmi – také s mezinárodně uznávaným odborníkem Karlem Gablem a naší osvědčenou kamarádkou Alenou Zárybnickou. Ale letos to nebylo nic složitého. Přeci jen přišlo dlouhé období pěkného počasí. Jen pro informaci – expedice na K2 ve špatném počasí vypadala například následovně: V základním táboře jsme s Miskou strávili celkem 60 dní a sedmkrát nastoupili do stěny K2, pak jsme byli na Broad Peaku a ten jsme vylezli až na třetí pokus. Pak jsme se vrátili na K2, kde jsme ještě dali dva pokusy. Celkově jsme se v zóně smrti pohybovali asi jedenáctkrát.“

Takto viděl Tráva odcházet Radka z vrcholu

První Čech s Korunou Himálaje na svém kontě a v BC i na hlavě. K výrobě posloužily plechovky od piva.

INFORMACE

Pár posířehů ze statistik K2 v roce 2014:

Vrcholové úspěchy: Celkem na vrchol vystoupilo 48 lidí, z toho 32 dosáhlo vrcholu 26. července (včetně našich horolezců), což je rekordní počet během jednoho dne.

Podpora Šerpů: V průměru na každé dva klienty připadal jeden výškový nosič – Šerpa.

Používání umělého kyslíku: Skoro 40 % horolezců, kteří vystoupili na vrchol, šlo bez kyslíkových přístrojů.

Procento úspěšnosti: Zhruba 80 % horolezců, kteří se pokusili o vrchol, si svůj sen splnilo. U K2 nevídaná statistika!

Ženy na K2: Na vrcholu letos stálo celkem šest žen! Nepálské trio Dawa Yangzum Sherpa, Pasang Lhamu Sherpa a Maya Sherpa, Čínanka Luo Jing, první Novozélandanka a Australanka (dvojí občanství) Chris Jensen Burke a první Jihothyrolanka Tamara Lunger, která výstup zvládla bez použití umělého kyslíku.

Úmrtnost (od prvního výstupu v roce 1954): K2 má ze všech čtrnácti osmitisícovek druhé nejvyšší procento úmrtnosti (26,4 %). Nejvyšší má Annapurna (35 %) a nejnižší Cho Oyu (1,55 %). Příčiny úmrtí z 81 nehod na K2 byly následující: lavina: 24, pád: 23, vyčerpání / výšková nemoc: 24. Největšímu riziku jsou dle dlouhodobých statistik vystaveni horolezci vracející se z vrcholu (zhruba každý desátý zemře). Letos přišel o život jeden horolezec – Španěl Miguel Angel Perez, který zemřel v C4 při sestupu.